

Artikkel i Østlandets Blad 28.01.2022:

Eksperten advarer mot å sende vann fra slambehandlingsanlegget ut i tjernet: – Øker forurensingsfaren

SÅRBART: Kolbotnvannet er av dårlig kvalitet, og Anita Borge i PURA fraråder å slippe dekantvann fra slamanlegget ut her. Foto: Bjørn V. Sandness

[Åpne deleknapper for artikkelen](#)

28.01.22 04:00

[Vivi Rian](#)

– Det er grunnlag for å fraråde tilførsel av dekantvann både til Kolbotnvann og Gjerjsøen, mener Anita Borge. Hun er leder for PURA, som vurderer utslipp av dekantvann til Kolbotnvannet som en potensiell fare for økt forurensning
For abonnenter

SOLBRÅTAN: Det nærmer seg politisk behandling av nytt slambehandlinganlegg på Nedre Ekornrud. Med det øker engasjementet om utslipp av dekantvann til Kolbotnvannet.

Shima Bagherian, avdelingsleder for vann og avløp i Nordre Follo kommune, presiserer imidlertid at dette er to forskjellige saker.

- Sak om «valg av plassering av slamanlegg» vil legges frem til politisk behandling enten 30. mars eller 4. mai. Dette gjelder kun valg av plassering av slamanlegget, forteller hun.

Først etter at det er bestemt hvor slamanlegget skal bygges, og etter at Statsforvalteren har behandlet søknaden, kommer saken som benevnes «valg av resipient til dekantvann» til behandling.

- Antall resipienter som skal presenteres i konseptvalgutredning for «valg av resipient til dekantvann» er avhengig av utslippstillatelse til Statsforvalteren. I skrivende stund vet vi ikke om Kolbotnvannet kan presenteres som resipient i konseptvalgutredningen. Derfor måtte vi drøfte løsninger om Kolbotnvannet gjennom utslippstillatelsen med SF for å sikre at det ikke legges frem en konsept som er i strid med myndighetens krav. Også beregning av kostnader for håndtering av dekantvann som må beskrives i konseptvalgutredning om valg av resipient, er avhengig av plassering av anlegget, forklarer Bagherian.

Mobilisering

I påvente av videre behandling, har organisasjoner som Naturvernforbundet, velforeninger og privatpersoner mobilisert sterkt mot utslipp av dekantvann i Kolbotnvannet. Bakgrunnen for hele saken er at Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) allerede i 2018 ga Oppegård kommune pålegg om å fjerne spylevann fra Stangåsen Vannbehandlingsanlegg.

I dag føres over 900 kubikk slam til renseanlegget daglig, og dette gjør anlegget sårbart, spesielt i perioder med mye nedbør. Søknaden forelå i desember 2020, i form av en rapport fra Cowi.

LES OGSÅ

Vannverket vil slippe ut 365.000 kubikk dekantvann i dette vannet i Nordre Follo årlig - det får Bjørn til å se rødt: - Ikke bruk vannet som avfallsdeponi

I søknaden fra kommunen ber de om tillatelse til å slippe ut 365.000 kubikk dekantvann årlig. I følge Cowi-rapporten vil ikke tilførselen av dekantvann, etter filtrering og annen behandling, ha negativ effekt på vannkvaliteten.

Det heter seg også at tilførsel av dekantvann vil ha positiv effekt ved at Kolbotnvannet fortynnes og algevekst begrenses.

FORURENSER: Rapporter viser at dekantvannet inneholder nitrogen, aluminium, fosfor, jern og tungmetaller. Mengden og sammensetningen av dekantvannet vil kunne tilføre innsjøen økt forurensning, advarer Anita Borge. Foto: Bjørn V. Sandness

Tungmetaller

Vannområdet PURA, som skal sikre god kjemisk og økologisk tilstand for vannkvaliteten i Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, er ikke enig. På ØBs spørsmål til vannområdeleder, Anita Borge, om hvordan PURA vurderer konsekvensene av utslipp som omsøkt, viser hun til deres høringsuttalelse.

– Den omsøkte slambehandlingen ved Kolbotnvann er potensielt forurensende. Mengden og sammensetningen av dekantvannet vil kunne tilføre innsjøen økt forurensning, skriver Borge og viser til Cowi-rapporten:

– Her fremgår det at vannet vil inneholde store mengder suspendert stoff, nitrogen og aluminium. Innholdet av fosfor og jern er heller ikke ubetydelig. I Norconsult-rapport fremgår det at også en rekke tungmetaller forekommer i dekantvann. Samtlige av disse stoffene vil utgjøre en belastning på

Kolbotnvann som er en sårbar resipient med sterkt behov for reduksjon i tilførsel av forurensende stoffer.

Borge bestrider dessuten at tilførsel av dekantvannet vil ha en "fortynnende" effekt med følgende lavere konsentrasjon av fosfor, og at man dermed kan forvente lavere forekomst av planteplankton.

-De senere års overvåking av Kolbotnvann har vist at oppblomstringer av planteplankton nødvendigvis ikke har sammenheng med høye konsentrasjoner av fosfor i innsjøen. Tvert imot: Selv ved lave fosforverdier vil man kunne få økt forekomst av planteplankton. "Fortynningsteorien" synes derfor å gi mindre miljøfordeler enn det som her forutsettes.

Fraråder

Høringsuttalelsen fra PURA retter også oppmerksomheten mot Myrvollbekken, hvor konsekvensene av dekantvannet ikke er vurdert.

- Dette er uheldig, da store endringer i vannføring i denne bekken vil kunne gi økt erosjon og transport av løsmasser til Kolbotnvann. Selv ved en erosjonssikring av bekken vil disse forholdene utgjøre en potensiell risiko for økt forurensning av Kolbotnvann.

PURA oppsummerer i sin konklusjon:

- Beskrivelse av prosess, mengde og sammensetning av dekantvann sett i forhold til økologisk tilstand og sårbarhet til resipientene gir grunnlag for å fraråde tilførsel av dekantvann til Kolbotnvann. Av samme grunn frarådes det også at dekantvannet føres til Gjersjøen. Føre-var-prinsippet i henhold til naturmangfoldlovens §9 bør gjelde. Den mest miljøriktige løsningen for dekantvannet vil sannsynligvis være en rensing ved Nordre Follo Renseanlegg etter en anleggsutvidelse der. Fylkesmannen bør således vurdere tidligere pålegg overfor Stangåsen Vannbehandlingsanlegg samt krav til utvidelse/utbedring av nytt Nordre Follo Renseanlegg

Drikkevann?

Det kom inn mange uttalelser da søknaden om utslipp til Kolbotnvannet lå ute til høring. Frykten for forurensning var gjennomgående. Kommunen har kommentert alle høringsuttalelsene, og fastholder at kvaliteten på

dekantvannet ikke er særlig ulikt kvaliteten på råvannet i Gjersjøen, og utdyper:

- *Vannverksslam består av vann fra Gjersjøen, tilsatt utfelt aluminiumhydroksid. Forsøk viser at forurensning i slammet er parikulært og at en god partikkelfjerning derfor vil sørge for god kvalitet på dekantvannet. Om ønskelig kan dekantvann renses til drikkevannskvalitet.*
- *Slambehandlingen skal avvanne slam og spylevann, som deles opp i tre fraksjoner: dekantvann, rejektivann og vannverksslam. De to sistnevnte føres videre til renseanlegget, mens dekantvannet slippes ut i Kolbotnvannet, etter at det har blitt filtrert og tilført polymer for å fjerne partikler.*
- *Utslipp av dekantvann til resipient er vanlig praksis i Norge og gjøres på mange vannbehandlingsanlegg, blant annet i Bergen, Hamar, Hurdal, Larvik, Bærum og Kristiansund.*

Alternative steder

Nedre Ekornrud er ikke det eneste stedet som har vært vurdert for plassering av slamanlegget. Andre alternativer er:

- *Arealer tilgjengelige på vannverkets eksisterende tomt*
- *Ubrukte arealer inne i vannverksbygget (kalksiloe)*
- *Inne i dagens fordrøyningsbasseng*
- *Tårnveien 5B, nabotomt*
- *Kommunal tomt på Nedre Ekornrud ca. 1 km fra vannverket*

Av disse var det kun Nedre Ekornrud som hadde nok tilgjengelig areal for å bygge ut et fullverdig slambehandlingsanlegg, opplyses det fra kommunen i et svar på høringsinnspill.

Dårligere vannkvalitet

Før saken om slambehandlingen på Nedre Ekornrud kommer til behandling, står Hovedplan for Vann og Avløp på sakskartet til utvalgsmøtet førstkommende uke. Her fremgår det at den økologiske tilstanden i Gjersjøen og Tusse har forverret seg fra god til moderat i løpet av foregående planperiode.

Tilstanden for Kolbotnvannet er uendret, altså dårlig, og Østensjøvannet holder seg på moderat. Tilstanden i fire av de ni største bekkene har forverret seg i perioden.